

COSES de la VIDA

Passarà avui

► **IMMIGRACIÓ**
Consuelo Rumi parlarà a Madrid sobre els fluxos migratoris o

► **VALÈNCIA**
Reunió d'experts per analitzar noves dades de l'accident del metro o

Can Ruti assaja la primera vacuna contra la tuberculosi

El fàrmac, de patent catalana, tractarà els gairebé 2.000 milions d'afectats pel bacil de Koch

La substància s'inocularà aquest any a 24 voluntaris i la producció començarà a Mataró el 2012

ANGELS GALLARDO
BARCELONA

Encara que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va augurar als anys 70 que la tuberculosi s'hauria eradicat del planeta l'any 2000, la infecció no ha deixat d'estendre's i, en aquests moments, s'inclou entre les malalties davant les quals aquest organisme ha declarat l'estat d'emergència mundial. Un dels objectius de l'alerta, la recerca urgent d'una vacuna, es podria aconseguir a curt termini a l'Hospital de Can Ruti, de Badalona, que té previst iniciar aquest any l'assaig en humans de la primera vacuna dissenyada per tractar els infectats pel bacil de Koch.

El fàrmac es dirigirà als prop de cent milions de persones que cada any pateixen un contagi de tuberculosi però que encara no han desenvolupat la malaltia, una situació que segons càlculs de l'OMS pateixen en l'actualitat prop de 2.000 milions de persones al món. La majoria dels infectats desconeixen que són portadors del bacil i, els que sí que ho detecten, només el poden eliminar accedint a un tractament que exigeix prendre vuit pastilles diàries durant nou mesos.

El preparat, dissenyat per investigadors de la Unitat de Tuberculosi Experimental de Can Ruti, ha demostrat eficàcia en ratolins i conills d'Índies i està previst que a finals del 2006 s'administri a 24 voluntaris sans, un cop l'Agència Espanyola del Medicament (AEM) n'autoritzi l'assaig. Aquest organisme ja ha aprovat la formulació que permetrà inocular la vacuna en persones.

SEGUR QUE ANIRÀ BÉ // «Estem convençuts que aquesta vacuna funcionarà -va afirmar ahir el doctor Pere Joan Cardona, director de la investigació-. En tenim múltiples proves científiques indirectes, a partir de productes similars». El fàrmac conté bacils de Koch desenvolupats en condicions estressants, desproveïts de les seves pròpies toxines i fragmentats. Amb aquests tres requisits, afirma Cardona, s'eludeixen els errors d'anteriors intents similars.

Si en la primera fase d'assaig el fàrmac resulta segur i eficaç contra la tuberculosi, l'equip de Cardona l'aplicarà el 2007 a 75 persones in-

Avanç de la malaltia

2 milions de morts a l'any

9 milions de malalts anuals

80-100 milions d'infectats anuals pel bacil de Koch, que queda latent

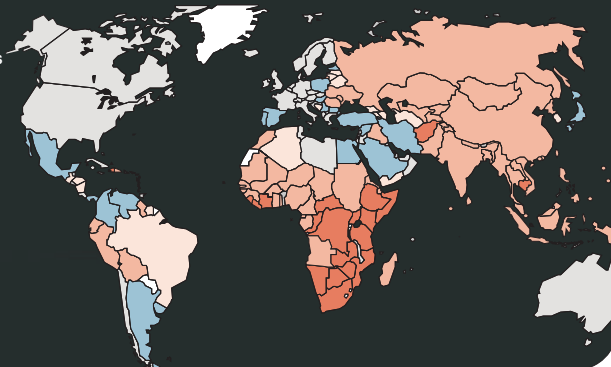

La nova vacuna que s'està experimentant a Can Ruti

Infecció

PER CADA 100.000 PERSONES

- 0-24
- 25-49
- 50-99
- 100-299
- 300 o més

JORDI CATALÀ

Ciutat Vella té tants malalts com moltes zones de l'Àfrica

►► El districte de Ciutat Vella, de Barcelona, és la zona de Catalunya amb més incidència de tuberculosi. L'Agència de Salut Pública calcula que 120 de cada 100.000 veïns d'aquest districte estan infectats pel bacil de Koch, una proporció similar a la de moltes poblacions africanes, va assegurar Pere Joan Cardona, de Can Ruti. A la resta de Barcelona, aquesta incidència se situa en 25 infectats per cada 100.000 habitants, una proporció similar a la de la resta de Catalunya.

►► L'Ajuntament de Barcelona disposa, no obstant, del programa de control antituberculós més antic i precís de tots els que s'apliquen a Catalunya. Gràcies a aquest sistema, s'aplica la prova de la tuberculina de manera regular a les persones que sospiten haver entrat en contacte amb el bacil. Els malalts de tuberculosi reben diàriament la visita d'un infermer que els ajuda a prendre's en presència seva les 30 pastilles que marca el tractament, que s'ha de seguir durant sis mesos.

fectades pel bacil. El 2009, la vacuna s'administraria a 3.000 infectats, i, si se'n confirma la validesa, el 2012 se n'iniciaria la producció industrial.

Aquesta elaboració, que està previst que absorbeixi una demanda massiva, es desenvoluparà a la planta farmacèutica Archival Farma, de Mataró, creada amb aquesta finalitat per l'empresari Pepe Martínez, el mecenes que des de 1997 ha confiat en aquest projecte, n'ha finançat l'estudi i l'ha patentat, amb el nom de Ruti.

«Pepe Martínez va recollir la idea i la va patentar quan només era un futurible -va dir Cardona-. Fa 10 anys el vaig anar a veure i li vaig dir: 'Crec que puc fer una vacuna terapèutica contra la tuberculosi'. Amb això n'hi va haver prou».

el procés

UNA INFECCIÓ SENSE FRONTERES

► Qui pateix una infecció del bacil que causa la tuberculosi no és necessàriament pobre, immigrant sense papers o indigent, asseguren els experts en malalties infeccioses. «No existeixen situacions de risc: ens pot afectar a tots, al carrer, al metro o en un bar, si tenim a prop un malalt que esternuda, tus, parla o canta», assegura Pere Joan Cardona, de Can Ruti. Els infectats no malalts no transmeten el bacil.

► Una infecció latent es pot prolongar decennis sense causar símptomes, o donar lloc a una tuberculosi declarada arran d'algun episodi personal en què l'afectat pateix un estrès intens, s'alimenta molt malament, viu en situacions d'extrema brutícia o contrau un virus que altera el seu sistema immunològic. Més d'un 50% dels infectats pel virus de la sida pateixen tuberculosi. Cada any, prop de nou milions d'infectats pel bacil inicien una tuberculosi.

► L'OMS calcula que prop de dos milions de persones moren cada any al món per tuberculosi. No obstant, se centra en els 2.000 milions que pateixen la infecció sense símptomes, una autèntica bomba de rellotgeria disseminada entre la població mundial, segons els tècnics.

► Si el prototip de vacuna antituberculosa de Can Ruti supera amb èxit els seus assajos, el fàrmac, que no és gaire costós d'obtenir, sortirà al mercat amb dos preus diferents, explica Cardona. «Als països occidentals, tindrà un cost adaptat a la situació del mercat, però als països pobres el cost serà simbòlic», va assegurar el metge.